

Asia: VN/485/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 60 §:n muuttamisesta sekä erikoissairaanhoidon lain 28 ja 29 §:n kumoamisesta (yliopistollisen sairaalan tehtävät)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Fysioterapeutit ry kannattaa yliopistollisten sairaaloiden toimintaedellytyksiä tukevan lainsäädännön kehittämistä.

Yliopistollisilla sairaaloilla on keskeinen merkitys suomalaisessa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa (TKI). Haluamme kuitenkin kohteliaimmin muistuttaa, että sekä yliopistosairaaloiden rahoitus, että siellä tehtävä TKI-toiminta kohtelee eri sosiaali- ja terveydenhuollon aloja hyvin eriarvoisesti. Yliopistosairaaloiden rahoituksessa on esimerkiksi varmistettu korvamerkitty rahoitus vain lääkäreiden ja hammaslääkäreiden koulutukseen. Vastaavasti valtaosa yliopistosairaaloissa tehtävästä TKI-toiminnasta liittyy lääketieteeseen. Sairaalassa työskentelevien ja siellä opiskelijana toimivien muiden ammattiryhmien, kuten fysioterapeuttien ja toimintaterapeuttien, kohdalla kliininen opetustoiminta ja TKI-toiminta on huomattavasti vähäisempää kuin lääketieteen alalla.

Fysioterapia on aktiivinen tieteenala, josta julkaistaan maailmalla kymmeniä tuhansia tutkimuksia vuosittain. Suomalaisissa yliopistosairaaloissa fysioterapian tutkimus on ollut kuitenkin tarpeeseen nähden liian vähäistä, vaikka yhteiskunnallisesti merkityksellisiä tutkimuskohteita olisi lukemattomia. Fysioterapeuteilla on kuitenkin vain niukasti mahdollisuuksia tutkimustyöhön ja järjestelmällinen fysioterapia-alan tutkimus puuttuu yliopistosairaaloista käytännössä lähes kokonaan. Vastaava ilmiö on nähtävissä muillakin terveystieteen aloilla.

Yliopistosairaaloissa on niukasti klinisiä opettajia ja opetusvastaanottoja ammattikorkeakouluissa opiskelevien ammattiryhmien osalta. Opiskelijoiden ohjaamisesta vastaavat käytännössä klinistä

työtä tekevät fysioterapeutit. Yliopistosairaalat ovat myös selkeästi vähentäneet amk-opiskelijoiden harjoittelujen järjestämistä, eikä TKI-toiminta esimerkiksi opinnäytetöiden osalta ole ollut kovinkaan aktiivista.

Yliopistosairaaloissa tarjotaan erityisasiantuntijuuteen ja akateemiseen työhön tähtääviä urapolkuja käytännössä vain lääkäreille ja hammaslääkäreille, joille on tarjolla myös erikseen rahoitettu erikoistumiskoulutusjärjestelmä. Muilla sote-aloilla vastaavaa urakehitystä tai erikoistumiskoulutusta ei ole lainkaan tarjolla, tai tarjonta on niukkaa ja/tai eriarvoista. Fysioterapeuteille yliopistosairaalat eivät käytännössä tarjoa lainkaan mahdollisuuksia urakehitykseen, akateemiseen työhön tai kliiniseen opetustoimintaan.

Nyt esitetty lakimuutos ei korjaa yliopistosairaaloissa vallitsevaa ammattiryhmien välistä eriarvoisuutta. Suomen Fysioterapeutit ry katsoo, että nykyisessä lakiuudistuksessa tulee huolellisemmin kartoittaa yliopistosairaaloiden nykytilanne myös muiden kuin lääketieteen alojen osalta. Lainsäädäntöä uudistettaessa tulee tunnistaa etenkin terveystieteen aloilla olevat kehitystarpeen TKI-toiminnassa ja kliinisessä opetustyössä.

Lainsäätäjien tulee nyt ehdotettua tarkemmalla lainsäädännöllä varmistaa, että yliopistosairaaloissa harjoitetaan tulevaisuudessa aidosti monialaista ja monitieteistä TKI-toimintaa, ja että jokaisella sote-alan ammattilaiselle on yliopistosairaalassa tarjolla tasavertainen urapolku.

Korpi Juho
Suomen Fysioterapeutit ry